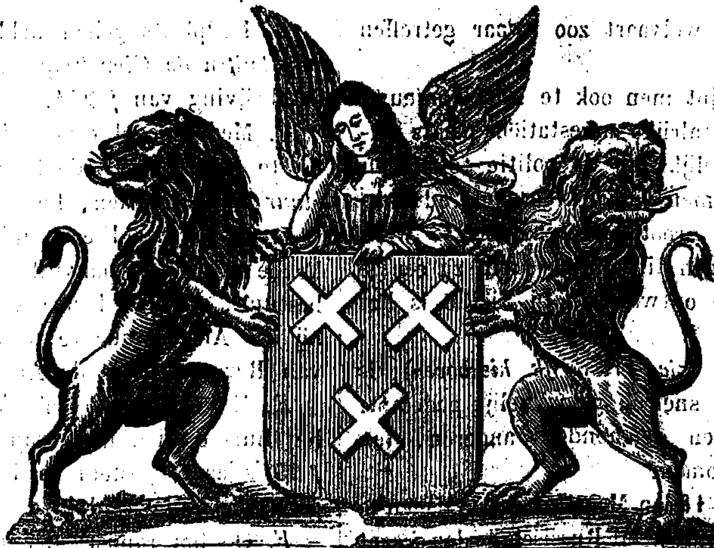
№. 28. 1853.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 7 APRIL.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat het Voljaars- en twee Kwartaals-aanvullings Kohier voor de Personele Belasting, over het dienstjaar 185²/₃, beiden op den 14 Maart 1853, door den Heer Staatsraad Commissaris des Konings in deze Provincie, zijn executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen ter invordering zijn overgegeven.

BREDA, den 5. April 1853.

C. PELS RIJCKEN, L. B.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat het twee kwartaals-aanvullings Kohier der Patenten, dienst 185²/₃, op den 12den Maart, door den Heer Staatsraad Commissaris des Konings in deze Provincie is executoir verklaard, en heden aan den Heer Ontvanger ter invordering is uitgereikt.

BREDA, den 5. April 1853.

C. PELS RIJCKEN, L. B.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den April.

Het Wetgevend Ligchaam hield den 2den eene korte vergadering, waarin verschillende ontwerpen door de regering werden ingediend, onder anderen tot het verleenen van jaargelden van 12,000 francs, bij wijze van nationale belooning, aan de weduwen der maarschalken *Excelmans* en *Oudinot*.

— Men spreekt te Parijs nog steeds van eene wijziging der wetgeving op de burgerlijke echtverbindtenis in den geest der Roomsche kerk, hoewel nog door geen enkelen stap des gouvernements noch door eenige mededeeling of aanwijzing in deszelfs officiële of onderhandsche organen is gebleken, dat dit gewigtig punt in de daad een onderwerp van overweging bij de regering is. Intusschen heeft de grijze verdediger der liberale staatsbegrippen, de beroemde regtsgeleerde *Dupin*, gelijk reeds met een woord gemeld is, in een regtsgeleerd blad het stelsel der bestaande wetgeving verdedigd. «Dit stelsel — zegt hij — heerscht in Frankrijk sedert zestig jaren en heeft uit het burgerlijk en het politiek oogpunt niet dan goede uitwerkselen te weeg gebragt. Dat burgerlijk gehuwden de kerkelijke inzegening weigeren of verzuimen, komt gelukkig zeer zelden voor, en ten platten lande nimmer. In de steden is hetgeen in ongelukkige tijden in dit opzigt verzuimd was, door godsdienstige en liefdadige vereenigingen op hare kosten bijkans geheel hersteld; en zijn er eenigen die hardnekkig de tusschenkomst der godsdienst in hunnen echt afwijzen (waartegen men overigens niets kan doen, daar zij anders in onecht zouden zamenleven), zij worden overal bejegend met eene minachting welke niet aanmoedigt om hun voorbeeld te volgen; en die zeldzame gevallen zijn geen voldoende reden om de voor allen geldende wet te veranderen."

— Uit eene opgave der ministeriele Parijsche bladen blijkt dat de troepen, die in den loop dezer maand in het kamp nabij St. Omer zullen vereenigd worden, slechts uit 5626 manschappen en 392 paarden zullen bestaan, ongerekend de garnizoenen van Aire en St. Omer.

— Als een blijk van de zorg die thans van overheidswege wordt gedragen voor de goede zeden, wordt medegedeeld dat alleen in het departement van het Noorden sedert 2 December 1851 203 kroegen bij administrativen maatregel gesloten en 582 aanvragen om vergunning tot het oprigten van nieuwe afgewezen zijn. Met dat al bezit dat departement nog 17,500 kroegen.

— In den *Moniteur* leest men het volgende berigt: » De hoogleeraar *Dubois*, deken der geneeskundige faculteit van Parijs, is dezer dagen tot accoucheur van Hare Majesteit de Keizerin benoemd. Zijn vader heeft, gelijk men zich herinnert, de Keizerin *Marie Louize* bijgestaan bij de geboorte van den Koning van Rome."

— De heer *de Montalembert*, heeft in een brief aan den maire van Besancon, de hoofdplaats van het departement dat door hem wordt vertegenwoordigd, verklaard dat hij zijne naamteekening niet heeft willen plaatsen op de lijst der Afgevaardigden die geldelijke bijdragen hebben geleverd voor het bal, 't welk, namens de Kamer, aan den Keizer en de Keizerin is aangeboden.

» Ik weet zeker," zoo leest men o. a. in dien brief » dat de kiezers in het departement van de Doubs, toen zij mij verkozen, nooit hebben vermoed, dat de Kamer, tot welke zij mij afvaardigden, eenmaal zou overgaan tot zoodanige feesten, in stede van zich ernstig bezig te houden met de hoogste nationale belangen, en dat zij de omgeworpene tribune zoude vervangen door een orchest van dans en muziek."

— De *Moniteur* berigt dat volgens officiele rapporten uit Algerie het welslagen der koffij- en der vanilleteelt aldaar als uitgemaakt beschouwd kan worden.

— Uit een door middel van den telegraaf overgebragt berigt uit Madrid van den 29sten Maart blijkt, dat de sedert eenigen tijd verwachte wetsvoordragten betreffende de grondwetsherziening en de regeling der finantien, dien dag van regeringswegen aan de Cortes ingediend zijn. Voor zooveel uit het telegraphische berigt op te maken is, strekken die voordragten tot vervanging der vlottende door eene gevestigde schuld; tot eene voor de schuldeischers voordeelige wijziging in de voorwaarden der laatstelijk voorgestelde conversie; tot instelling van majoraten in verband met de erfelijkheid der waardigheid van senator.

— Langs den gewonen weg zijn heden uit Madrid berigten van den 29sten Maart jl. ontvangen, die den hoofdinhoud doen kennen van de gewigtige wets-ontwerpen wier indiening men reeds door eene telegraphische tijding had vernomen. Zij betreffen de grondwetsherziening en de regeling der staatsschuld en zijn door de betrokken ministers in de vergadering der volksafgevaardigden voorgelezen, na in eene bijeenkomst der ministeriële leden door hen toegelicht te zijn. De voorgestelde wijzigingen der grondwettige instellingen hebben alle eene conservative strekking, doch laten het constitutionnele staatsbeginsel bestaan; zij betreffen de zamenstelling van den Senaat, de bewilliging der staatsuitgaven en middelen, en de regeling van de werkzaamheden der beide wetgevende kamers. Volgens het voorstel der regering zullen er nevens de senatoren van regtswege, zoo als krijgsbevelhebbers en geestelijken van den hoogsten rang, en de voor hun leven benoemde senaatsleden, door de Koningin ook personen die zekere vereischten bezitten, met de erfelijke waardigheid van senaatslid kunnen bekleed worden: deze vereischten zijn de hoog-adelijke afkomst of *grandezza*, en het bezit van een ruim en vast vermogen, hetwelk zal in stand gehouden worden door uitsluitende overerving op den oudsten zoon of stamhouder. Van de staatsbegrooting zullen, volgens de voordragt, voortaan alleen die posten telken jare bij de wetgevende kamers in behandeling en stemming gebragt worden, waarin verandering kan worden gebragt zonder wijziging van reeds bestaande bijzondere wetten, zoodat de uitgaven die het gevolg van eenige bijzondere wetsbepaling zijn, niet meer door eene eenvoudige afstemming van eene der kamers, maar alleen door een overeenstemmend besluit van alle drie takken der wetgevende magt kunnen worden gestaakt. De reglementen van orde der beide kamers wil de regering vervangen hebben door eene wet, die beide hoofdzakelijk tot dezelfde wijze van werken verbindt.

De finantiële wetsontwerpen hebben ten doel de vlottende schuld door eene gevestigde te vervangen, en strekken tot bekrachtiging der geldleening welke het laatstelijk aan den nieuwen minister van finantien, den heer *Llorente*, gelukt is met het Londensche bankierhuis van Baring aan te gaan.

— Te Napels verkeerde men den 24sten ll. sedert eenige dagen in groote ongerustheid. Er zou te Palermo eene uitgestrekte zamenzwering ontdekt zijn en dien ten gevolge waren verscheiden arrestatien bewerkstelligd. Alle te Napels woonachtige Sicilianen hadden bevel ontvangen de stad te verlaten.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den April.

Te Hamburg is het nu bekend geworden dat de aanzienlijke massa's goud, welke in den loop van dezen winter door verschillende groote bankiers aldaar verzonden zijn en nog steeds verzonden worden, niet, zoo als men gemeend had, gedeeltelijk voor Oostenrijk, maar uitsluitend voor Rusland zijn bestemd geweest.

— Men meldt uit Frederikstadt a/d. Eider, van den 24, dat Z. M. de Koning aan die stad, welke gedurende den laatsten oorlog zoo zwaar door het bombardement geteisterd werd, een belangrijk gunstbewijs verleend heeft, door haar eene som van 100,000 Rijks-bankdaalders (a f 135) en daarenboven tienjarigen vrijdom van gouvernements- (zoogenaamde Koninklijke) belastingen, benevens het Konings (gouvernements) aandeel, aan de inkomsten der stedelijke eigendommen (te zamen 40 à 50 duizend mark) te schenken. Ofschoon deze som in lang na niet toereikt, om het nog ongedekte gedeelte der schaden te vergoeden, zoo is het toch eene belang-

rijke bijdrage tot herstel van het in zijne welvaart zoo zwaar getroffen land.

Even als in den Kerkelijken Staat schijnt men ook te Napels nieuwe troebelen te duchten; althans hebben daar talrijke arrestatiën plaats gehad en zijn vele personen verpligt zich dagelijks bij de politie te komen vertoonen. Onder de gearresteerden noemt men eenige voorname advokaten. De politie gaat in die hoofdstad met groote gestrengheid te werk en ... allen die hoeden of baarden dragen, in welker vorm zij eenige revolutionaire herkenningsteekenen meent te ontwaren. In Sicilië is het niet beter gesteld.

Volgens telegrafische depêche uit Genua, (*zie Frankrijk hierboven*), is te Palermo een opstand uitgebroken, maar snel en gemakkelijk gedempt. Vijf personen zijn met de koord gestraft en driehonderd anderen, ten gevolge van het gebeurde, in hechtenis genomen.

— Volgens berigten uit Athene van den 18den Maart was drie dagen te voren in den Piraeus een van Konstantinopel komend Russisch oorlogsfregat binnengeloopen, aan boord waarvan zich de reisgenoot van den vorst *Mentschikoff*, de vice-admiraal *Karniloff*, bevond, vergezeld door nog vijf andere Russische officieren. Zij waren gezamentlijk door den Russischen gezant aan den Koning van Griekenland voorgesteld, en zouden, behalve Athene ook nog Napoli di Romania bezoeken, om vervolgens naar Konstantinopel terug te keeren. Deze verschijning van een gedeelte des buitengewonen Russischen gezantschaps in de Grieksche hoofdstad had aldaar veel opzien gebaard en tot velerhande gissingen aanleiding gegeven.

— Tijdingen uit Konstantinopel van den 21sten Maart, te Weenen ontvangen, behelzen niets bijzonders; de onderhandeling tusschen prins *Mentschikoff* en den Divan werden steeds voortgezet, en betroffen voornamelijk de kwestie der Heiligen plaatsen. Men meldt, dat de prins opvolgelijk zijne verschillende eischen zal bekend maken.

Een der officieren van den Sultan, *Moustapha*-Effendi, is met eene bijzondere zending naar Weenen belast.

ENGELAND.

LONDEN, den 2den April.

Al de conservative leden van het Lagerhuis hebben dezer dagen eene uitnoodiging ontvangen om zich den 4den dezer ten huize van lord *Derby* te vereenigen, ten einde zich onderling te verstaan omtrent hetgeen der oppositie in de tegenwoordige parlements-zitting te doen staat, en omtrent haar gedrag ten opzigte der voornaamste maatregelen welke het ministerie zal voordragen.

Van de zijde der oppositie wordt verzekerd dat een der ministers, de heer *Molesworth*, in den kabinetsraad steeds aandringt op eene onverwijlde en grondige herziening der inrigting van het bestuur over Indie en, zijne pogingen vruchteloos ziende, zoude willen aftreden. Men weet dat de heer *Molesworth* belast is met het bestuur der kroondomeinen enz., en alzoo niet regtstreeks aan het bestuur der kolonien deel heeft, maar dat hij zich bijzonder toegelegd heeft op de kennis der koloniale aangelegenheden.

— De groote demonstratie, door eenige voorname Londensche kooplieden, ook in naam van ruim vier duizend anderen, bij den Franschen Keizer gedaan, vindt hier geene algemeene goedkeuring. Velen meenen dat daarbij het nationale eergevoel aan de zucht naar eigenbelang en tijdelijke voordeelen is opgeofferd, en een der dagbladen, hetwelk als tolk dezer gevoelens optreedt, herinnert hierbij het satiriek gezegde van *Swift*, dat velen in zijnen tijd de afschaffing van het Christendom ongaarne gezien zouden hebben, »omdat die gebeurtenis den prijs der nationale fondsen en der actiën op de Stille Zuidzee minstens één pCt. zou hebben doen dalen."

— Het schijnt, dat het Britsche gouvernement zijne goedkeuring niet zal hechten aan het door den gouverneur der Kaapkolonie, volgens de jongste van daar ontvangen berigten, genomen en uitgevaardigd besluit om het Amatola-gebergte, dien gevaarlijken schuilhoek der Kaffers, voor dezen voortaan ontoegankelijk te maken door de vestiging van militaire posten en van strijdhaftige volkplanters.

— Brieven van Malta zeggen dat den 20sten en 21sten dezer hevige wervelwinden aldaar gewoed hebben en dat vele der talrijke schepen, die een toevlugtsoord in die haven zochten, zwaar beschadigd zijn.

— In een der groote New-Yorksche dagbladen vindt men een rapport, door een hoofdofficier der Noord-Amerikaansche marine aan het gouvernement gedaan wegens zijne bevinding bij eenen proeftogt van het *calorieke* schip van den kapitein *Ericsson*. Het rapport is gedagteekend van den 23sten Februarij jl. en besluit aldus: » De deugdelijkheid van het nieuwe middel van voortstuwing is in beginsel, mijns erachtens, door dezen proeftogt uitgemaakt; en de tijd is, naar ik hoop, niet veraf waarin wij dat middel in de rijksmarine aanwenden en daardoor onze bodems behoeden zullen voor het gevaar van een kogelschot in den ketel te bekomen en daardoor welligt juist op het oogenblik der zege in de lucht te springen."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den April.

De Gemeenteraad van Breda vergaderde op den 2den April 1853 in het openbaar; daarbij waren tegenwoordig elf Leden.

Na goedkeuring der Notulen van 19 en 21 Februarij jl. werd:

A. Op het rapport van Burgem. en Weth. wegens den uitslag der laatste publieke verhuring van het huis *het Liggend Hert*, en de voor hetzelve gedane onderhandsche aanbiedingen, besloten die verhuring te improberen, en worden Burgem. en Weth. gemagtigd om het voors. pand, hetzij voor een termijn, hetzij voor één jaar, in het meeste belang te verhuren.

B. De plaats gehad hebbende aanbesteding van de *Beplanting van den weg buiten de Ginnekenpoort*, toegewezen aan *Ant. van Glabbeek*, voor zijne inschrijving van *f* 244.

C. Medegedeeld eene missive van den Heer Mr. *J. Mastboom*, waarbij hij te kennen geeft de betrekking van *Voorzitter van het algemeen Armbestuur* te aanvaarden, hetwelk voor informatie wordt aangenomen.

D. Medegedeeld eene missive van het *Israelitisch Kerkbestuur*, verzoekende om bij de aanvulling van ontbrekende leden in het algemeen Armbestuur, door de benoeming van een lid van de Israelitische godsdienst, bij dat Armbestuur te worden vertegenwoordigd. Renvooi aan het Kollegie van Regenten over de Armen om berigt en consideratiën.

E. Een ingediend schriftelijk verzoek door *P. Bogaerts*, om aan hem het huis op den hoek van het Nonnenveld, onderhands te verhuren tegen *f* 25 's jaars, gesteld in handen van den architect, om berigt of dit gebouw bij de Stad in gebruik is.

F. Op het rapport der commissie betrekkelijk de voorbereidende werkzaamheden tot daarstelling van den voorgenomen Griendweg naar de Belgische grenzen, besloten:

1°. Om het opgemaakte Bestek en Begrooting voor den aanleg van dien Grindweg gedurende drie dagen ter visie te leggen en bij geene aanmerking, dat bestek te houden voor goedgekeurd.

2°. Om in het laatste geval gemeenschappelijk met Ginneken, aan Gedep. Staten autorisatie te vragen tot aankoop en verkoop van gronden benoodigd tot de rigting van dien weg.

3°. Om de uitbetaling te doen der kosten wegens het opmaken van het bestek en de begrooting.

— Met bijzonder genoegen vernemen wij dat in de op ll. zondag alhier gehouden algemeene vergadering der onlangs opgerigte Maatschappij, onder de zinspreuk: *Nijverheid Vlijt en Eendragt*, in het arrondissement Breda, welk door een honderdtal Leden, veelal fabrijkanten en werkbazen, werd bijgewoond, met eenparige stemmen besloten is om, ter gelegenheid van het in het najaar invallende feest van het 25jarig bestaan der Koninklijke (Militaire thans) akademie voor de Zee- en Landmagt, te dezer stede, eene *Tentoonstelling* te houden van voorwerpen van nut, kunst of smaak, tot welk einde eene geheel onpartijdige Commissie van Heeren deskundigen tevens werd ingesteld tot het ontwerpen van het Programma daartoe, en om in het algemeen tot voorlichting te strekken en mede te werken tot het wel doen slagen eener Inrigting, die langs den ingeslagen weg ongetwijfeld heilrijke vruchten voor de nijverheid in dit arrondissement zal kunnen afwerpen.

Bij Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1853, n°. 52, is aan de heeren *C. Groeneveld* en *M. Vermeulen* verleend een eervol ontslag uit hunne betrekking van Commies in de bureaux van rentebetaling der nationale schuld, behoudens aanspraak op pensioen; voorts zijn bij hetzelfde besluit benoemd in de bureaux van rentebetaling der nationale schuld: tot commies, de heer *A. Ollmans*, thans eerste klerk; tot eerste klerken, de heeren: *H. I. Poelders* en *W. Eijselmans*, thans kassiers; tot kassiers (met rang van eersten klerk), de heer *H. Duval Simons*, thans reeds als zoodanig en in dien rang dienst doende; tot kassiers (met rang van tweede klerk), de heeren *J. W. Nieuwehuizen*, thans werkzaam ter secretarie van de bureaux van rentebetaling en *F. A. van West*, wonende te Amsterdam.

— Bij Koninklijk Besluit van 30 Maart jl., is aan Jhr. *J. J. Quarles van Ufford*, gewezen secretaris-generaal bij het Departement van Marine, krachtens de wetten van Mei 1846 en 1851 een pensioen verleend van *f* 3333.

— Het *Staatsblad* n°. 17 bevat een Koninklijk besluit van den 26sten Maart 1853, houdende vernietiging van het besluit van den Gemeenteraad van Schoonhoven, van den 20 Januarij 1853, volgens hetwelk de kosten van zegel voor de ter aanplakking bestemde uittreksels van acten van huwelijksafkondiging niet ten laste der gemeente, maar der belanghebbende zouden komen.

Het *Staatsblad* N°. 18 bevat een Koninklijk besluit van 28 Maart ll. houdende goedkeuring van het voorloopig reglement voor het rekenpligtig beheer der dienst van den Rijkstelegraaf.

— Het Departement van Oorlog is bij Koninklijk besluit gemagtigd de miliciens der ligting 1852, die bij de verschillende korpsen van het leger in reserve zijn gesteld, tegen 17 Mei aanstaande in werkelijke dienst op te roepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden.

— De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen den 20 April aanstaande.

— Men verneemt, dat het ontwerp van wet, nopens eene nieuwe zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, in gereedheid en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden is. De Kamer zal zich, spoedig na hare terugkomst, met het onderzoek van dat ontwerp bezig houden. Volgens hetzelve zullen er gevestigd worden: 1°, een Hooge Raad der Nederlanden, als hof van cassatie te 's Gravenhage; 2°, twee geregtshoven, voor het hooger beroep in burgerlijke zaken, te Amsterdam en te Arnhem; 3°, raden van justitie, in de hoofdplaatsen der provincie; 4°, arrondissements-regtbanken, en 5, kantongeregten. Men verwacht dat dit ontwerp spoedig zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De regtsmagt in burgerlijke en strafzaken wordt uitgeoefend door kantongeregten, arrondissements-regtbanken, raden van justitie, geregtshoven en den hoogen raad. — Het openbaar ministerie wordt uitgeoefend bij de kantongeregten door de substituut-officieren bij de arrond.-regtbanken, die des noods door een der plaatsvervangers van den kantonregter kunnen worden vervangen.

De leden der regterlijke collegiën kunnen bij gemotiveerd arrest van den Hoogen Raad worden ontslagen, onder anderen: bij gebleken ongeschiktheid door meer dan 70jarigen ouderdom, of aanhoudende ziels- en ligchaamsziekte.

De kantonregters nemen in burgerlijke zaken kennis van vorderingen tot *f* 75 zonder beroep, en tot *f* 300 behoudens hooger beroep.

In strafzaken vonnissen de kantonregters in hooger beroep over alle misdrijven, waarop geen hoogere straf is gesteld dan eene maand gevangenis en *f* 100 boete.

De zetels der arrondissements-regtbanken, behalve die in de hoofdplaatsen der provinciën, blijven behouden.

De arrondissements-regtbanken vonnissen in burgerlijke zaken zonder hooger beroep tot een bedrag van *f* 600.

In de hoofdplaats van iedere provincie bestaat een raad van justitie, die in het eerste arrondissement dezelfde bevoegdheid heeft als de regtbank in andere arrondissementen. Hij neemt kennis in eersten en laatsten aanleg van alle misdrijven, waartegen een hoogere straf dan van drie jaren is bedreigd en in hooger beroep van de strafvonnissen door de arrondissements-regtbanken en de na te melden derde kamer van den raad van justitie in eersten aanleg gewezen.

De raden van justitie zijn verdeeld in drie kamers; de eerste behandelt de voormelde zwaardere misdrijven; de tweede behandelt in eersten aanleg de burgerlijke zaken en de appellen van de kantongeregten in het eerste arrondissement; de derde de misdrijven die elders bij de arrondissementsregtbanken worden behandeld, alsmede de appellen der strafvonnissen van de kantongeregten.

De eerste dier kamers vonnist met vijf, de andere ieder met drie regters. — In Noord-Holland heeft de raad van justitie vier kamers; in Drenthe twee.

Er zullen twee geregtshoven zijn: te Amsterdam en te Arnhem; het eerste over de Provinciën Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland, Utrecht en Friesland; het tweede over Noordbrabant, Gelderland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg.

In de bepalingen omtrent den Hoogen Raad zijn geen bijzondere afwijkingen van het bestaande.

De leden der regterlijke magt die krachtens deze wet uitvallen, genieten een wachtgeld van twee derde van hun tegenwoordig traktement.

De memorie van toelichting bij dit wetsontwerp gevoegd berekent dat door deze nieuwe organisatie *f* 402,600 zal worden bezuinigd; daarentegen zou *f* 252,600 meer worden uitgegeven, zoodat ongeveer anderhalve ton gouds zou worden bespaard.

— De commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *van Hoevell, Rochussen, Godefroi, ten Cate* en *Baud*, heeft den 12. Maart het voorloopig verslag opgemaakt van de bedenkingen, welke in de Afdeelingen der Tweede-Kamer ter sprake zijn gebragt, bij het onderzoek van de voorgedragene wet, houdende de vaststelling van het reglement op het beleid der regering in Neerlandsch-Indie. Dit verslag is zeer uitgebreid en beslaat niet minder dan 105 bladzijden druks.

Betreffende de algemeene beschouwingen wordt daarin medegedeeld, dat in al de Afdeelingen de vraag is gesteld, of men zich zoude kunnen vereenigen met den vorm, in welken de voordragt vervat is, en dat in al dezelve leden zijn gevonden, die van oordeel waren, dat het verkieselijk zoude zijn, om in dat opzigt de nederlandshe Grondwet ten grondslag te leggen, vermits de onderwerpelijke wet geheel iets anders behoorde te zijn, dan een vroeger regerings-reglement, 't welk niet anders kon worden beschouwd dan als eene instructie voor den gouverneur-generaal, en de wet in zeker opzigt behoorde te zijn eene Grondwet voor Indie, bij welke, zoowel aan inlanders, als aan aldaar gevestigde Nederlanders, de handhaving hunner regten wordt verzekerd.

Deze denkbeelden zijn echter door een aanzienlijk aantal leden bestreden, welke hebben aangemerkt, dat onder eene Grondwet doorgaans wordt verstaan een staatsverdrag, bij 't welk de medewerking der bevolking wordt verondersteld, en 't welk alzoo in verwantschap zou staan met beginselen; welke men zich wel wachten moest van in onze overzeesche bezittingen intevoeren, en welke volgens sommigen, zeer zeker de losscheuring derzelve van het moederland zouden ten gevolge hebben.

De meerderheid heeft zich verklaard voor den gekozen vorm, te weten, dien van een regerings-reglement. In al de Afdeelingen is echter verder aangemerkt, dat, indien met dit al kon goedkeuren. er in de voordragt een groot gebrek aan systhematische en logische orde werd waargenomen, en dat zij uit dien hoofden geenszins kon worden goedgekeurd. De leden, die deze bedenking hebben in 't midden gebragt, hebben daarbij in de eerste plaats gewezen op het eerste hoofdstuk, 't welk den gouverneur-generaal en den Raad van Indie betreft, en hebben gemeend, dat deze groote onderdeelen van het bestuur uit elkander hadden moeten zijn gehouden, terwijl ook in het tweede hoofdstuk, in 't welk over de magt van den landvoogd wordt gehandeld, bepalingen voorkomen, die den Raad van Indie betreffen.

— Z. M. de Koning, die zich den 11 dezer naar Amsterdam begeeft, zal waarschijnlijk eene week in de hoofdstad doorbrengen.

— H. M. de Koningin Weduwe vertrekt eerlang naar Weimar, om daar gedurende eene maand bij Hoogstderzelver dochter te vertoeven. Bij haar terugkeer zal H. M. eene poos op Soestdijk verblijven.

— Te 's Hage heeft den 2den eene algemeene openbare vergadereng van den Hoogen Raad plaats gehad, ter installatie van den heer *Geradts*, onlangs door Z. M. tot raadsheer benoemd, onder voorzitting van den heer *Donker Curtius*, die, na gedurende 55 jaren zijne vermogens aan het regt te hebben gewijd, in 75jaren ouderdom, na eene smartelijke ziekte, voor het eerst weder in deze betrekking is opgetreden. In de redevoering, betreffende deze plegtigheid, heeft de voorzitter, terugziende op de door hem beleefde tijden en gebeurtenissen, doen uitkomen, hoezeer de zelfstandigheid en de onafhankelijkheid van de regterlijke magt moet worden beschouwd als de beste waarborgen voor de vrijheid en de veiligheid der burgeren. Dankbaar indachtig aan de door hem afgelegde loopbaan, verklaarde hij te gevoelen, dat hij slechts korten tijd deel zou kunnen nemen aan de werkzaamheden van den Hoogen Raad en dat het welligt de laatste reize zoude zijn, dat hij een nieuw lid in die betrekking zou kunnen inleiden, en verlangde hij dat alsdan deze zijne redevoering zou worden aangemerkt als een afscheidsgroet en als een bewijs, dat hij tot op het laatst van zijn leven voor het ongekrenkt behoud van het bolwerk onzer nationale vrijheid had geijverd.

— Van wege de Nederlandsche Bank is, naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9den Junij 1852 (*Staatsblad* n°. 121), de volgende opgave openbaar gemaakt: omloopende bankbiljetten *f* 77,511,055; saldo's van rekeningen-courant *f* 26,721,234.47½, munt en muntmateriaal *f* 101,335,909.47.

— De heer *Textor*, onderdirecteur in de kolonie der Maatschappij van Weldadigheid te Veenhuizen, is tot directeur van het krankzinnigengesticht te Meer-en-Berg bij Haarlem benoemd.

— De gestadige werking der drie stoomwerktuigen heeft in de afgeloopen maand een gunstigen invloed uitgeoefend op den stand van het polderwater in het Haarlemmermeer, den laatsten maart gemiddeld waargenomen op 3,81 el onder A. peil. De stand voor het einde van Februarij is opgegeven tot 3.66[5] el onder A peil; alzoo bedraagt de daling, niettegenstaande den waterlast der gesmolten sneeuw, veertien en een halve duim.

— Volgens de *IJ- en Amstelbode* is te Amsterdam, in een besloten kring van notabelen en voorname handelaars beraadslaagd, om in 1854 of 1855 eene wereldtentoonstelling in die stad te openen. Men schijnt zich tot een committé te willen vormen, welks eerste stap zou zijn, met het stedelijk bestuur te abouchéren, waarvan men zich eene gunstige medewerking voorspelt.

— Sedert eenigen tijd is men in de nabijheid van Woerden begonnen met het maken van de aardenbaan voor den zijtak van den spoorweg op Rotterdam. In den polder Middelland is zij reeds in eenige perceelen lands op de vereischte hoogte gebragt, en zal men spoedig een begin maken in de polders Breeveld en Snel, dewijl men zegt dat het voornemen bestaat, om de baan tusschen Utrecht en Woerden het eerst gereed te maken, ten einde daardoor met meer gemak de materialen voor de verdere werken, door middel van losse sporen te vervoeren. Het schijnt alzoo dat de spoorweg alsnu tot stand zal komen, waaromtrent men eenige jaren in het onzekere is geweest, als zijnde de aankoop der gronden reeds in 1847 geschied.

— HH Officieren van het 4de regement infanterie, hebben hunnen onlangs gepensionneerden chef, den kolonel *G. J. Buchner*, als blijk van hoogachting, eene fraai geëmailleerde snuifdoos, tot aandenken aangeboden.

— Uit Dussen (Land van Heusden) meldt men, dat er in de laatste twee dagen buitengewoon veel vlas, bereid en onbereid, opgekocht is, om naar Frankrijk verzonden te worden. De Fransche kooplieden betaalden gemiddeld *f* 1,75 per steen.

— Voor Rotterdam ligt thans een schip, de Engelsche bark *Athenian*, kapt. *Case*, hetwelk geheel met Javanen bemand is, iets, hetwelk tot dusver hier te lande nimmer gezien was. Nadat de equipagé, waarmede de genoemde bevelhebber in Australië was aangekomen, daar bijna gedeserteerd was, is hij, buiten staat zijnde, om ander scheepsvolk te vinden, met de overgeblevene manschappen naar Soerabaya gestevend, en heeft hij aldaar de tegenwoordige equipage aangenomen. Hij prijst deze Javanen hoogelijk als brave, ordelijke, zachtzinnige menschen, en bovenal als uitstekende zeelieden.

— Te Delft is door een aantal oud-kweekelingen der koninklijke akademie, thans burgerlijke ingenieurs, eene vergadering gehouden, waarin de oprigting werd vastgesteld van eene instelling, ten doel hebbende om de civiele ingenieurs te vereenigen en tot onderlingen bijstand te verbinden: door het benoemen van een bestuur en de vaststelling van een reglement werden de eerste grondslagen gelegd.

— Een vreemdsoortig regtsgeding is te Gorinchem aan de regtbank aanhangig. De burgemeester eener naburige gemeente vermeent dat de plaatselijke ontvanger, op zijn verlangen, rekening en verantwoording moet doen ten zijnen huizen, terwijl de gemeente-ontvanger daaraan niet wil voldoen, als zoude die ten zijnen huize moeten geschieden.

De minister van Binnenlandsche Zaken, gelet op art. 99, laatste zinsnede der kieswet; de Gedeputeerde Staten van Noordbraband en Zuidholland gehoord, heeft, met wijziging der beschikkingen van den 3den Augustus 1850, n°. 118, 2de afdeeling, bij Beschikkingen van den 24sten Maart n°. 137, 2de afdeeling, in de hoofdkiesdistricten Breda, Tilburg, Eindhoven, 's Hertogenbosch en Gorinchem de onderkiesdistricten aangewezen, welke vermeld zijn als volgt:

Hoofdkiesdistrict Breda. Breda, Ginneken, c. a., Teteringen, Zundert, c. a., Rijsbergen, Princenhage, Oudenbosch, Hoeven, c. a., Oud- en Nieuw-Gastel, Etten, c. a., Willemstad, Dinteloord, c. a., Klundert, Fijnaart, c. a., Standdaarbuiten, Rozendaal, c. a., Wouw, Rucphen, c. a., Bergen-op-Zoom, Putte, Ossendrecht, hoofdpl. Ossendrecht, Huijbergen, Woensdrecht, c. a., hoofdpl. Woensdrecht. Steenbergen; c. a., Halsteren, Nieuw Vosmeer.

Hoofdkiesdistrict Tilburg. Tilburg, Hilvarenbeek, Moergestel, Dussen, Goirle, Bladel c.a., Hooge en Lagemierde, c. a., Reusel, Hoogeloon, c. a., Oirschot, Oosterbeers, c. a., Alphen, c. a., Baarle Nassau, Gilze, c. a., Chaam, Oisterwijk, Udenhout, Berkel, Haaren, Esch, hoofdpl. Haaren, Cromvoirt, Helvoirt. hoofdpl. Helvoirt. Loon-op-Zand, Besoijen, Capelle, Vrijhoeven Capelle, Sprang, hoofdpl. Sprang, Dongen, 's Gravenmoer, hoofdpl. Dongen, Raamsdonk, Waspik, Geertruidenberg, Made, c. a., Hooge en Lage Zwaluwe, Terheijden, Oosterhout, Zevenbergen.

Hoofdkiesdistrict Eindhoven. Eindhoven, Woensel, c. a., Strijp, Zeelst, Gestel, c. a., Stratum, Aalst, hoofdpl. Stratum, Bergeijk, Luijksgestel, Riethoven, Westerhoven, hoofdpl. Bergeijk, Valkenswaard, Borkel, c. a., Dommelen, Waalre, hoofdpl. Valkenswaard, Eersel, Duizel, c. a., hoofdpl. Eersel, Vessem, c. a., Veldhoven, Oerle, hoofdpl. Veldhoven, Leende, Heeze, Budel, Soerendonk, c. a., Maasheeze, hoofdpl. Soerendonk, Asten, Someren, Deurne, c. a., Vlierden, hoofdpl. Deurne, Bakel, c. a., Geldrop, Zes Gehuchten, Tongelre, hoofdpl. Geldrop. Mierlo, Lierop, hoofdpl. Mierlo. Lieshout, Stiphout, hoofdpl. Lieshout. Aarle-Rixel, Nunen en Gerwen, Son en Breugel, Beek en Donk, Helmond, Gemert, Uden, Nistelrode, Veghel, Erp, Boekel, St. Oedenrode, Best.

Hoofdkiesdistrict 's Hertogenbosch. 's Hertogenbosch, Vught, St. Michielsgestel, Schijndel, Boxtel, Liempde, Dinther, Heeswijk, den Dungen, Rosmalen, Nuland, hoofdpl. Rosmalen, Berlicum, c. a., Oss, Geffen, Lith, Litthoijen, hoofdpl. Lith. Berchem, Heesch, Herpen, Schaijck, Megen, c. a., Oijen, c. a., hoofdpl. Megen. Alem, c. a., Empel, c. a., hoofdpl. Alem, Ravenstein, Deursen, c. a., Huisseling, c. a., Demen, c. a., hoofdpl. Ravenstein, Zeeland, Reek, Velp, hoofdpl. Reek. Heusden, Herpt, c. a., Oudheusden, hoofdpl. Heusden. Drunen, Baardwijk, Nieuwkuik, c. a., Waalwijk, Vlijmen, Hedikhuizen, hoofdpl. Vlijmen. Bokhoven, Engelen, hoofdpl. Engelen.

Hoofdkiesdistrict Gorinchem. Gorinchem, Nieuwland, Arkel, Giessen Nieuwkerk, Schelluinen, hoofdpl. Giessen Nieuwkerk. Laagblokland, Ottoland, Peursum, Nedersslingeland, hoofdpl. Ottoland. Hoornaar, Hoogblokland, hoofdpl. Hoornaar. Goudriaan, Noordeloos, Meerkerk, Ameide, Tienhoven, hoofdpl. Ameide. Vianen, Hei- en Boeicop, Everdingen, Lexmond, Hagestein, Leerdam, Asperen, Spijk, Heukelum, hoofdpl. Asperen. Leerbroek, Schoonrewoerd, Kedichem, Werkendam, de Werken en Sleeuwijk, Woudrichem c. a., Giessen, Rijswijk, hoofdpl. Woudrichem. Op- en Neerandel. Veen, Andel, hoofdpl. Veen. Emmikhoven c. a., Dussen, Almkerk, Eethen c. a., Meeuwen c. a., Drongelen c. a., Heesbeen c. a., hoofdpl. Heesbeen.

Met genoegen kondigen wij de uitgave aan van de Eerste Afdeeling van Ch. Delaunay's Allereerste Gronden der Practische en Theoretische Mechanica, door *F. A. T. Delprat*, Kapitein der Artillerie, waarvan, naar wij vernemen, de Tweede Afdeeling ter perse is en spoedig zal volgen. — Het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, heeft er, bij missive van 4 Maart 1853, N°. 229, zijne goedkeuring aan gehecht, en zijne aanbeveling, aan de uitgevers, waar het noodig mogt wezen, toegezegd. Reeds op verscheidene Gymnasiën, Industrie- en Kostscholen is het ingevoerd, terwijl het, uithoofde van den algemeenen en zakelijken inhoud, bijzonder geschikt is voor architecten, horlogiemakers, fabrikanten, beambten bij de spoorwegen, molenaars, handwerkslieden, enz., in 't kort, voor allen, die, hetzij als uitspanning, hetzij ten gevolge van de betrekking, waarin zij geplaatst zijn, de zamenstelling der werktuigen, de krachten, waardoor deze gedreven worden, en de vruchten, die men er van verwachten kan, willen leeren kennen en, op wetenschappelijke gronden, beoefenen, zonder daarom genoodzaakt te zijn dieper in de kennis der wiskunde door te dringen, dan, in den tegenwoordigen tijd, op alle scholen onderwezen wordt. Alle onderwerpen zijn opgehelderd door een groot aantal uitvoerig bewerkte houtgravuren, die tusschen den tekst zijn geplaatst.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 4 April.

TARWE tot vorige prijzen, met weinig handel; verkocht: 126 ℔ N. Groninger *f* 246; 134 ℔ Cubanca *f* 265; 125 ℔ Vriesche *f* 245.

ROGGE prijshoudend, met goeden handel aan Cons.: 124 ℔ Holst. *f* 205; 115, 116 ℔ O. Gedroogde *f* 173, 175; 121 ℔ Odessa *f* 182; 122 ℔ dito *f* 184.

GERST wat aangenamer: 112 ℔ N. Deensche *f* 185; 113 ℔ Jar. Fransche *f* 182.

HAVER prijshoudend: 88 ℔ fijne Vriesche *f* 125.

BOEKWEIT onveranderd: 118 ℔ Holst. *f* 221; 118 ℔ Vriesche Veen *f* 209.

KOOLZAAD op het Voorjaar een doen, Najaar $\frac{1}{2}$ P. vl. lager; op 9 vaten Olie te leveren: in April eerstk. $56\frac{1}{2}$ P. vl.; in Sept. eerstk. 58 P. vl.; in Oct. eerstk. $58\frac{1}{2}$ P. vl.; in Nov. eerstk. 59 P. vl.

LIJNZAAD een doen: 108 ℔ Petersb. *f* 295; 110 ℔ Riga *f* 270.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 34; Vlieg. *f* 33; 1 Mei eerstk. *f* $32\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* $33\frac{3}{4}$; 1 Oct. eerstk. *f* $33\frac{7}{8}$; 1 Nov. eerstk. *f* 34; 1 Dec. eerstk. *f* $34\frac{1}{8}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $30\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $29\frac{1}{4}$; 1 Mei eerstk. *f* $29\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 38; Vlieg. *f* 37.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 68 à 70. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 9 à $12\frac{1}{2}$.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *April*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; 3 pCt. $76\frac{15}{16}$, 77; 4 pCt. $95\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $95\frac{3}{4}$; Amort.-Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $95\frac{1}{4}$; Aand. Rijnspoorw. 102; Maats. van Weld. 4 pCt. 90; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{5}{8}$; Spanje onbep. st. 1 pCt. $24\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$; 3 pCt. $48\frac{1}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $43\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$; Coupons Bewijzen 8, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{16}$; Amort. Sch. $5\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$; Portugez. te Lond. $41\frac{5}{8}$; 4 pCt. $39\frac{5}{8}$; Rusl. 5 pCt. $108\frac{1}{2}$; dito 1828—29 107; 4 pCt. bij *Hope* $92\frac{5}{8}$; Id. 5de Serie $92\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Certif. te Hamburg 5 pCt. $104\frac{3}{4}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $73\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Polen Certif. 4 pCt. $87\frac{1}{8}$; Polen Aand. fl. 500 164; Oostenr. Metall. 5 pCt. $81\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; dito 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{5}{8}$; Nieuwe 1847 $41\frac{15}{16}$, $42\frac{1}{16}$; dito 1851—52 $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Nieuwe 5 pCt. $93\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.